

“Malgrat els administradors professionals, l’independentisme creix”

Què fariem sense un Federico Jiménez Losantos? Heu fet de la necessitat virtut.

—És cert que alguna vegada hem disparat contra algun personatge, però tampoc no ens hi sentim obligats. De fet, al primer disc vam criticar Jordi Pujol, al tercer José Luis Corcuera. Més tard vam disparar contra el rei... I d’una altra banda tampoc no podíem fer-ho gratuïtament. Volíem evitar una lletania d’insults —tal com havíem fet anteriorment amb el rei— per a criticar Losantos.

—**Aquesta vegada la millor arma ha estat la ironia.**

—Quan acabes de fer aquesta cançó, només tenint la lletra, penses: “Això és de la Trinca.” Sempre he reconegut que els meus mestres de la ironia són La Trinca.

—**La contradicció, al llarg del disc, es deixa veure en l’eufòria i la precaució. És vital, doncs, com diu a la cançó “Un regal de la història”, anar amb “els peus a terra, sense enlairar-nos”?**

—M’encanta que em fiscalitzin les lletres. Aquí parlem d’estels i de somnis. I a l’hora de dir que ens acostem a l’estel la resposta ràpida és dir que ens enlairem. Però sempre amb els peus a terra. L’estel no és un cos celeste, sinó una metàfora de la llum. És la voluntat de dir: “Som aquí, eh? Sobretot amb els peus a terra. No al·lucinem.” Si cada cop som més a prop de l’estel és perquè toquem de peus a terra. Normalment nosaltres treballem amb eufòria com a expressió màxima de la il·lusió, perquè d’alguna manera creiem que la il·lusió és el combustible dels moviments. Quan una cosa s’ha de canviar a través de la voluntat de la gent l’únic combustible vàlid per a encendre el motor és la il·lusió.

—**A la mateixa cançó diu que s’ha de treballar. Els que més haurien de treballar són els polítics?**

Els Brams de sempre fan una ‘Oferta de diàleg’. L’onzè àlbum del grup és una declaració d’intencions que presenta peces musicals amb mètrica poètica, crítiques amb molta ironia, una reivindicació de l’oblidat Antoni Massaguer i cançons de bressol que provoquen insomni, entre més. Francesc Ribera, ‘Titot’, content que li “fiscalitzin les lletres”, explica l’origen d’alguns temes d’aquest nou disc.

—Els canvis que hi ha hagut els darrers anys no els han duts a terme els polítics. Al contrari, precisament s’han donat gràcies que els polítics no els han pogut capitalitzar. Per exemple, les consultes del 10 d’abril. Si algú s’hagués apropiat el moviment hauria estat un fracàs. De la mateixa manera que si hagués format part del full de ruta de qualsevol partit, fins i tot el meu (CUP) hauria estat un fracàs. Els polítics són totes les persones que volen canviar les coses i una altra cosa són administradors professionals, els que coneix tothom.

—“I veiem ja nous estels de forma clara/ estels que en noves banderes cosirem/ i tot i que primer cal acabar la feina/ ens n’estem enamorant ja de valent.” Però ja diuen que l’amor és cec, perquè aquí, sense l’ajuda dels polítics, la feina se’n va en orris.

—Dir-los polítics és una perversió de la paraula, perquè la política és canviar les coses o almenys pretendre-ho. Qualsevol voluntari fa política i són els protagonistes de la transformació més bèstia que ha sofert la societat catalana aquests últims anys. L’augment exponencial de l’independentisme és gràcies a aquests polítics i no als administradors professionals. Podríem dir que ha estat malgrat els administradors professionals, allò que es coneix com a *politics*.

—**La presència d’aquests administradors professionals és inevitable.**

—Sí, i probablement són ells que gestionen els canvis perquè representa que tenen legitimitat per a fer-ho. Però la feina la fa el moviment popular. I hi ha esperança perquè la gent està escarmentada que ens manipulin.

—**Traieu les vostres putes grapes definitivament dels Països Catalans.” Es pot dir més alt però no més clar. Penseu que l’estat espanyol acceptaria una ‘Oferta de diàleg’?**

—El diàleg no depèn d’ells. La llibertat no és quelcom que estigui dins una caixa forta a Madrid, sinó que és una cosa que hi ha al carrer. Ells podran resistir-se fins que no puguin més. Per una altra banda, vaig agafar la cançó “Oferta de diàleg” com un exercici literari. Vaig agafar una conversa normal que no ens sorprendria i vaig canviar els subjectes. D’aquesta manera pots comprovar com ens tracten des de fa 300 anys. L’estat espanyol pretén oferir-nos bones condicions per a la rendició. Sobretot durant la transició, hi havia un exercici de claudicació col·lectiva en què la gent va simular que ja s’havien aconseguit totes les llibertats

per a poder anar amb la consciència tranquil·la a casa.

—Les arrels sempre són un bon punt de suport tal com heu demostrat anteriorment amb cançons com la del bandoler Marcel·lí Massana, la marihuana de Berga, etc. Però no podia faltar-hi la pólvora del salt de plens. Per què aquest moment de la festa i no un altre?

—Hem personalitzat la pólvora i, per tant, parla en primera persona: “Porta’m al mig/ digues-me què vols que faci...” Buscava un punt de vista diferent per a explicar la festa. A més, aquesta cançó té un element afegit: la música és un vals-jota, típic de la Patum. No va ser fàcil de fer aquest vals i barrejar-lo amb un tros de *reggae* que li permetés de formar part d’un disc dels Brams. Cal destacar que el text és un sonet decasil·lab exactament com els que feia Petrarca.

—Encara més original.

—Però, a més, per a acabar-ho d’adobar, li he posat rima interna que apuja el llistó tècnicament però que és divertidíssim de fer. El fet més complicat és que se t’acudeixi què explicar i com explicar-ho.

—Així doncs la inspiració per a fer aquesta cançó és...

—És pura Patum, pura malaltia. I hem triat la pólvora perquè busquem la complicitat de la gent de la cultura popular que fa servir la pólvora i que està amenaçada per la normativa europea del foc. A Lloret de Mar o Eivissa vénen els *guiris* a fer *balcòning*, a fer el *hooligan*, però després no ens deixen tirar petards. Va home, va!

—“Salvem els pronoms febles” és una manera original d’alertar sobre la decadència de la llengua catalana.

—Aquesta cançó era tot un repte. Fa anys que em van dir de fer-la, buscàvem fórmules per fer-ho i al final ho vam fer com si fos un guió d’un reportatge del National Geographic, com si parléssim d’una espècie amenaçada. És un paral·lelisme constant entre les espècies animals en perill d’extinció i els pronoms.

—Dieu que “la irrupció d’espècimens aliens té molt a veure amb la situació”. Qui són aquests espècimens aliens?

—Sempre som en el pla de les paraules. Ens referim als barbarismes, que

ALEX CARMONA

serien paraules d’unes altres llengües que desvirtuen la nostra. Els pronoms febles són de les primeres espècies que reben, sobretot els locatius, perquè en castellà no existeixen. I es veu clarament que és per l’hegemonia de l’espanyol en els mitjans.

—“No és pas boig qui a casa torna”, però “ara ja em tocarà anar-me avesant a un cert desencant”?

—Normalment, quan ets en un lloc sempre penses en un altre com a via d’escapament, on no t’emprenyi ningú. Quan vas als llocs un cop cada mes, un cop l’any o un cop a la vida la memòria selectiva només et fa recordar els moments especials, idealitzes allò que recordes. Berga era la meua via d’escapament, però la rutina fa perdre

“A Lloret de Mar o Eivissa vénen els ‘guiris’ a fer ‘balcòning’, a fer el ‘hooligan’, però després no ens deixen tirar petards”

encant al paradís. Cal explicar que *no és pas boig qui a casa torna* és un adagi popular bastant desaparegut. Sobretot es conserva a Berga i a Molins de Rei, perquè són dels pocs pobles on els pastorets que es fan no són de Folch i Torres sinó de Serafi Pitarra, i al text hi ha un moment que surt aquesta frase. Aquesta frase ha passat a formar part de l’imaginari popular que només entén la gent d’allà.

—Brams no podria dormir amb l’adaptació de la seva famosa melodia a “Cançó de bressol”.

—Amb el compositor, sempre hi hem tingut com una mena de relació especial, perquè quan començàvem a fer concerts els mitjans ens posaven el nom amb hac. Recordo algun cartell de concert on sortíem amb H. És una cançó destrallera que ens retorna a l’època dels primers discos.

—És una bona metàfora, però preciseu-nos qui no us deixa agafar el son, qui envieu cap a casa?

—És la millor manera d’acabar un concert. Conec gent que té pubs i sales de música que està molt contenta perquè per fi tenen una cançó per a acabar la nit, per fer fora els més noctàmbuls.

Aitana Colina